

Mål T-435/93

Association of Sorbitol Producers within the EC (ASPEC) m. fl. mot Europeiska gemenskapernas kommission

”Statligt stöd — Upptagande till prövning — Nullitet — Bemyndigande —
Tidigare beslut i vilket ett allmänt stödprogram hade godkänts”

Förstainstansrättens dom (andra avdelningen i utökad sammansättning) av den
27 april 1995 ..... II - 1285

Sammanfattning av domen

1. *Talan om ogiltigförklaring — Fysiska eller juridiska personer — Rättsakter som berör dem direkt och personligen — Ett beslut av kommissionen i vilket den godkände ett statligt stöd som utgavs till ett företag som var verksamt på en marknad som kännetecknades av ett litet antal producenter och överproduktion — Konkurrerande företag — Rätt att föra talan (EG-fördraget, artiklarna 93.2 och 173 fjärde stycket)*
2. *Kommissionen — Kollegialitetsprincipen — Räckvidd (EG-fördraget, artikel 163; fusionsfördraget, artikel 17)*

3. *Statligt stöd — Allmänt stödprogram som har godkänts av kommissionen — Enskilt stöd som uppges falla inom ramen för godkännandet — Kommissionens prövning — Bedömning i första hand i förhållande till beslutet om godkännande (EG-fördraget, artiklarna 92 och 93)*
4. *Statligt stöd — Beslut av kommissionen i vilket den godkände utbetalning av ett enskilt stöd som omfattas av ett allmänt stödprogram som tidigare hade godkänts — Beslut som kräver en prövning av komplexa problem — Antaget genom bemyndigande — Otillåtet*
5. *Statligt stöd — Beslut av kommissionen i vilket den avgör om ett statligt stöd är tillåtet — Skall antas kollegialt — Ändring efter antagandet — Rättsstridighet (EG-fördraget, artikel 93.2; fusionsfördraget, artikel 17)*
6. *Institutionernas rättsakter — Rättsakts nullitet — Begrepp — En rättsakt från kommissionen som skall antas kollegialt och som felaktigt har antagits genom ett bemyndigande — Omfattas inte*

1. Trots att ett beslut i vilket kommissionen godkänner ett statligt stöd till ett företag kan påverka en konkurrents intressen först efter den tidpunkt då de nationella åtgärderna som är föremål för godkännandet genomförs, skall ett sådant beslut ändå anses direkt beröra konkurrenten på det sätt som avses i artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget, om de nationella myndigheternas avsikt att genomföra planerna angående stöd inte kan betvivlas.

Beslutet skall på samma sätt anses beröra konkurrenten personligen, även om han inte kan visa att han har deltagit i det förfarande som föregått antagandet av det nämnda beslutet, när konkurrenten på grund av faktiska omständigheter — såsom att det endast finns ett begränsat antal företag på den berörda marknaden

och att de investeringar som stödet är avsett för medför en betydande ökning av produktionskapaciteten som redan idag visar överskott — med avseende på beslutet befinner sig i en särskild situation i förhållande till alla andra ekonomiska aktörer.

2. Kommissionens verksamhet styrs av kollegialitetsprincipen som följer av artikel 17 i fusionsfördraget, vilken har ersatts av artikel 163 i EG-fördraget. Denna princip vilar på kommissionsledamöternas jämbördighet i beslutsfattandet och innebär, dels att besluten fattas gemensamt, dels att alla ledamöterna i kollegiet, på ett politiskt plan, är kollektivt ansvariga för alla beslut som har antagits.

Användningen av ett bemyndigandeförfarande för antagande av lednings- och förvaltningsåtgärder är förenligt med denna princip. Ett sådant system för bemyndigande, som är begränsat till bestämda kategorier av lednings- och förvaltningsrättsakter, vilket per definition utesluter principbeslut, framstår, med hänsyn till den avsevärda ökningen av antalet skriftliga beslut som kommissionen måste anta, som nödvändigt, för att göra det möjligt för kommissionen att uppfylla sina uppgifter.

3. När kommissionen har att ta ställning till ett enskilt stöd som påstås falla inom ramen för ett dessförinnan godkänt allmänt stödprogram, bör kommissionen inskränka sig till att, innan varje form av förfarande inleds, undersöka om stödet täcks av det allmänna programmet och uppfyller de villkor som har fastställts i beslutet om godkännande av detta. Efter det att förfarandet som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget har inletts, skulle inte efterlevnaden av principen om skydd för berättigade förväntningar och rättssäkerheten kunna garanteras om kommissionen skulle kunna ompröva beslutet om godkännande av det allmänna stödprogrammet. Om den berörda medlemsstaten föreslår förändringar i ett förslag till stöd som har underställts granskning enligt artikel 93.2 i fördraget, skall kommissionen följaktligen först bedöma om de nämnda förändringarna leder till att förslaget i sin nya version täcks av beslutet om godkännande av det allmänna programmet. Om så är fallet, har kommissionen inte rätt att bedöma om det förändrade förslaget är förenligt med artikel 92 i fördraget, eftersom en sådan bedömning redan har utförts inom ramen för det förfarande som avslutades med beslutet om godkännande av det allmänna programmet.

4. Ett beslut i vilket kommissionen godkänner ett stöd som faller inom ramen för ett av kommissionen tidigare godkänt allmänt stödprogram, och som, med all rätt, har antagits på grundval av en begränsad kontroll av om de villkor som har fastställts i beslutet om godkännande av det allmänna programmet är uppfyllda, kan likväl inte anses vara en lednings- eller förvaltningsåtgärd, enligt föreskrifterna om kommissionens kollegiala verksamhet, eftersom ett av dessa villkor gör det nödvändigt att vidta en grundligare prövning av komplexa juridiska och faktiska frågor. Beslutet kan därför inte fattas genom ett bemyndigande.

5. För de rättssubjekt som berörs av rättsverkningarna av kommissionens beslut är det nödvändigt att kollegialitetsprincipen och särskilt villkoret att besluten fattas gemensamt av ledamöterna i kommissionen iakttas, så att de kan vara säkra på att dessa beslut faktiskt har fattats av kollegiet och exakt motsvarar dess vilja.

Så är fallet vad avser de beslut som antas till följd av ett förfarande som har inletts i enlighet med artikel 93.2 i fördraget, vilka är ett uttryck för kommissionens slutgiltiga bedömning av om ett stöd är förenligt med fördraget eller med ett tidigare godkänt allmänt stödprogram och vilka inte bara påverkar den medlemsstat som beslutet riktar sig till, utan också mottagaren av det planerade stödet och dennes konkurrenter.

Ett sådant beslut kan, efter det att det har antagits av kollegiet, endast ändras vad avser stavning och grammatik. Inte ens om man antar att kollegiet kan ge en av sina ledamöter i uppgift att slutföra ett beslut, är det inte fråga om ett slutförande, utan ett faktiskt bemyndigande som är otillåtet i det förevarande fallet, när det beslut som delges adressaten innehåller sådana förändringar i förhållande till det förslag som har underställts kolle-

giet att de sistnämnda inte kan anses ha fattat det ifrågasatta beslutet i alla dess faktiska och juridiska delar.

6. Det förhållandet att ett beslut av kommissionen, på kollegiets uttryckliga begäran, felaktigt har antagits genom ett bemyndigande, innebär inte ett så allvarligt och uppenbart formfel att det nämnda beslutet skall anses vara en nullitet.